

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

VISSERSVREUGD - VISSERSVERDRIET

Volkse tragikomedie in drie bedrijven

door

1880

Dirk Schokkaert

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2002

Nr.2751

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ACHT tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier "aanvraag tot opvoering". Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen; het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) naar Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A. worden gestuurd.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt u dan van hen de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wendt men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkeert het stuk *VISSERSVREUGDE - VISSERSVERDRIET* op te voeren moet de naam van auteur *DIRK SCHOKKAERT* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2002/0220/040
ISBN 978-90-385- 07859

© 2002 Toneelfonds J. Janssens/Dirk Schokkaert
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(4 dames- 4 heren)

TUUR : Houdt van zijn visvijver

POL : Sportieve dertiger

JEANNE : vrouw van Tuur

MARIETTE : buurvrouw van Jeanne en Tuur

PIERRE : wederhelft van Mariette

LEENTJE : dochter van Jeanne en Tuur

PEGGY : prille twintiger, dochter van Mariette en Pierre

JAMES : vriend van Peggy

INLEIDING

Vreugde en verdriet, uiterste gevoelens die ieder van ons op zijn eigen manier verwerkt. De ene omhult zich in stilzwijgen en is liefst alleen, de andere tatert er op los en laat zich omringen door een groep van mensen.

Uiterlijk kan je soms de emoties op iemands gezicht aflezen, al blijven die het meest oppervlakkig. De diepste emoties blijven verborgen in een opslagplaats van gevoelens, die je alleen maar vrij geeft als iemand de toegangscode kent.

Tuur probeert het op zijn eentje: er was vreugde en nu... nu is er verdriet, al jaren lang. Tuur houdt van de visserssport en nog meer van de waterkant, omringd door de natuur en liefst met een zon die ijdel is en zich spiegelt in het water. Tuur heeft nog geluk... hij kan er nog aan werken. Voor velen onder ons is er alleen nog het verwerken en steeds verderdoen.

Maar wees gerust, al loopt er al eens iets uit de hand, 't is zalig toeven aan de waterkant!

Veel kijkplezier!!!

DECOR

We bevinden ons in een mooi natuurgebied met een visvijver. De achter- en zijpanelen kunnen naar eigen creatie de scène in een mooi natuurgebied omtoveren. Links opzij van het decor is er een houten bruggetje langs waar de spelers opkomen. De publiekskant fungeert als visvijver. Tegen de achterkant (eveneens te beschilderen) staat er een houten tuinbank. Men kan eventueel nog een natuurdia op de achterzijde projecteren.

MUZIEK

De muziek die gebruikt werd bij de allereerste opvoering van “Vissersvreugde – Vissersverdriet” en die tevens aanbevolen wordt door de auteur is “Stream” van de Friese groep “Twarres”. Voor het gebruik van deze muziek dient u afzonderlijk auteursrechten aan te vragen en te betalen aan Sabam.

1880

EERSTE BEDRIJF

(Als het doek opengaat, klinkt er een zacht zomers deuntje. Na een poosje komt Tuur via het bruggetje op. Tuur, met zijn fiets naast zich, is gepakt en gezakt met allerlei visattributen. Hij is een vijftiger, op zijn zomers gekleed maar met gummilaarzen aan. Als hij half op de scène halt houdt, deint de muziek weg. Tuur kijkt in het publiek (de visvijver) om daarna zijn hoofd naar de lucht te richten. Even later begint hij zijn fiets af te laden.

TUUR : Wel, wel, wel. *(kijkt rond)* ‘t Is hier toch weer schoon, zulle. D’er mag gebeuren wat er wilt, dit hier laat ik mij niet afpakken. *(begint voorbereidingen te maken om te gaan vissen, steekt zijn lijnen in elkaar, enz. Staat recht en kijkt in de verte)* Wat denkt ge, Leentje, is het hier niet schoon? ‘t Is nog altijd hetzelfde, hé meisje. Ja ik weet het, ik heb het al honderd keren gezegd, maar we zijn hier ook al honderd keer geweest. Ik zie het nog altijd zo voor mij: gij op ’t stoeltje op de buis van mijn fiets... die fiets heeft ons elk plaatsje van het bos hier laten zien. Ik heb u dikwijls bij de kraag moeten pakken omdat ge er bijna afwipte. *(lacht)* Weet ge nog die keer... ja, ik weet het, maar ik zeg het graag nog eens... We waren vroeg vertrokken, weer eens met ons tweeën met de fiets, ‘t was visprijstkamp. *(lacht)* Ik had die lijn niet zien liggen, wij met onze fiets erover en dan kopje over. Met onze tutter tegen de grond. En ik die vissers maar verwensen... ik kon het niet begrijpen wat hen boeide aan dat stilzitten en af en toe een visje vangen en daarna terug in ‘t water gooien. Ik vond dat tijd verknoeien en nu zit ik hier zelf, verdomme. Ik zou het niet meer kunnen missen, ons moeder de vrouw zegt dat ik met de visput getrouwd ben en ze heeft eigenlijk gelijk. Wat wilt ge: die put luistert naar mij, zonder tegen te spreken. Ze heeft het natuurlijk ook niet gemakkelijk, ze mist u ook maar ik... ik mis u nog het meest, denk ik, maar dat is mijn eigen fout, zegt uw moeder. Tja, ik zal het wel gedaan hebben zeker... truit in pakjes, we hebben hier allemaal fout aan. Ik had het anders heel goed met u voor, maar ja... in uw apenjaren is zoiets moeilijk te begrijpen hé. *(kijkt naar ‘t water)* Ik ben aan ‘t zagen zeker? Vooruit, ik zal mijn lijn er eens ingooien, ik zie weinig beweging

in 't water, ze zullen toch niet met congé zijn zeker? Ik zal er eens een goede worm aanhangen. *(doet visbak open, neemt er een potje uit en maakt het open)*
 Dedju, ik ben mijn wormen vergeten. D'er zit niets anders op dan dat ik mijn boterhammetjes moet opofferen. *(haalt ze uit zijn brooddoos en kijkt ernaar)*
 Tja, welk beleg moet daar voor die vissen tussen liggen? Tonijnsalade zullen die niet appreciëren. Ik zal wat broodballetjes in 't water gooien. *(staat recht en rolt broodballetjes tussen zijn handen, gooit ze zogezegd in de vijver)* Ho Tuur, niet zo ver, uw lijn is zo lang niet. *(even stil)* Zie, dat doet me weer denken aan vroeger. Weet ge het nog, meisje, we stonden met ons twee naast elkaar en dan een speekmedaille. Hoe verder, hoe liever! Nog eens proberen? *(maakt aanstalten. Kijkt daarna een beetje dromend in 't water)* Tuur, 't zal niet voor deze keer zijn, zeker? *(zet zich neer op zijn visbak. Iemand komt via het bruggetje aangelopen, volledig in joggingoutfit. Eens hij voorbij Tuur is, grijpt hij naar zijn rechterbil)*

POL : Och ramp, ik heb weer een kramp. *(hinkt naar de bank en zet zich daar neer, blijft wrijven over zijn bil)*

TUUR : *(kijkt even om, kijkt daarna terug naar zijn dobber)* Ja makker, ik heb daar geen last van, zulle.

POL : Pardon?

TUUR : Van stijve billen en van de rest zeker niet. Als ze dat nog eens wil, zal ze me moeten invriezen, denk ik!

POL : Pardon?

TUUR : Invriezen, om hem stijf te krijgen!

POL : Ha, ha ja! *(lacht schaapachtig)* 't Is waar, ik heb het de laatste tijd nogal dikwijls...

TUUR : Pardon?

POL : Die kramp, die stijvigheid... gij zit hier goed.

TUUR : Hé, heu... ik zit hier zeker goed. Heu, kent gij mij?

POL : Nee, kennen zeker niet, ik kom hier ook niet veel voorbij, zo eens sporadisch.

TUUR : Wablieft? Dat is een woord van tien punten, jongen. Nee manneke, ik zit hier ook niet altijd, de ene week wel, de andere week niet.

POL : Uw werk?

TUUR : Hoe kunt ge het raden? Shiften hé jongen, als het dat niet moest zijn, dan zat ik hier elke dag, ook buiten 't seizoen.

POL : Dat geloof ik, 't is hier prachtig.

TUUR : 't Is voor niks goed jongen, die ploegen... met de vroege doet uw maag zeer van te weinig te slapen en grote honger en met de late zijt ge lui en hebt ge te veel gegeten. En dan dat stom machine: zweten en duvelen en commando's krijgen van die kloten die ze beter onder een ezel zouden hangen. Vooruitgang, zeggen ze, lichtjes en knopjes, meer computers, minder mensen. Het ligt meer stil als dat het draait, maar dat is de vooruitgang: machines, geen mensen. Een ding is zeker: dorst zal ik in ieder geval niet lijden.

POL : Werkt ge bij de Pidpa?

TUUR : Neen jongen, op de brouwerij. Stalen nemen, hé maatje, op zijn eigen is dat zo slecht nog niet maar heu...

POL : Slechte bazen?

TUUR : Ge zegt het?! Spijtig dat ze niet kunnen dansen!

POL : Dansen?!

TUUR : Ik zou ze verdomme allemaal platwalsen. (*proest het uit*) Da's een goei, hé jongen!

POL : (*lacht*) Gij zijt mij d'er één!

TUUR : Als ge schrik hebt, krijgt ge ook klop... Wat doet gij voor de kost?

POL : Ik sta in 't onderwijs...

TUUR : Ha, gij zit dus in 't groot...

POL : De grote vakantie ja, ik geniet ervan om 's morgens de rust te ontmoeten, de rust, de bloemen, de vogels. Dan voel ik me één met de natuur. Met de zuivere zuurstof van de bomen, dan kan ik mijn longen eens open zetten. (*ademt diep in*)

TUUR : Gij kunt dat schoon beschrijven, maar ziet ge daar veel van als ge zo door 't bos loopt?

POL : Meer dan dat ge denkt, daar zorgen die krampen wel voor als ik iets te hard ga. Ik heu... ik kom hier eigenlijk nog niet zo lang.

TUUR : Ik had het gedacht, alleen sporadisch zeker. Ik zit hier heel dikwijls en ik heb u nog nooit zien passeren. Alhoewel, het staat mij voor dat ik u ooit nog eens gezien heb.

POL : Dat is mogelijk, ik loop niet in een zak, hé.

TUUR : (*lacht*) Ha neen, dat is juist jongen, alhoewel: vroeger deden we dat dikwijls, zulle, zaklopen. Awel, gij hebt dat goed voor, jongen. Een gezonde geest in een gezond lichaam.

POL : Ik moet zeggen dat gij het ook goed voor hebt, meneer.

TUUR : Meneer is thuis, jong! Zegt gij maar Tuur!

POL : Ha, gij zijt Tuur!

TUUR : Helemaal!

POL : Ik ben Paul. (*reikt hem de hand*) Maar u mag Pol zeggen, aangenaam.

TUUR : (*spot*) Vindt gij dat? (*lacht*) Dat is maar een grapje, hoor Pol, ge moet alleen zien waar dat ge loopt met al die vislijnen. 't Is nog vroeg maar hoe later op de dag...

POL : Ge wilt zeggen dat zo'n vislijn remmend kan werken, zoals een verkeersdrempel.

TUUR : Remmend werken! Met alles tegen de grond, dedju, dat heb ik al eens voor gehad.

POL : Zijt gij ook nog een jogger geweest?

TUUR : Ja, als mijn schoonmoeder op de hof kwam, was ik gewoonlijk niet te kloppen. (*lacht*) Nee jongen, het is al zo lang geleden, 't was met mijn dochter op de fiets... Het gaat allemaal zo vlug en 't is als een vingerknip voorbij en nog beseft men niet hoe vlug dat alles gaat. God schept de dag en een mens vliegt er door.

POL : Tja, God kan er iets van...

TUUR : Soms Pol, soms... hij kan er ook mee rammelen, zulle!

POL : Hij kan ook niet overal tegelijk zijn, hé Tuur.

TUUR : En waarom niet? Op 't werk sturen ze mij ook van 't kastje naar de muur. Ik moet daar ook op drie plaatsen tegelijk zijn, willen of niet.

POL : Er zijn er ook veel die hij moet behoeden hé, en veel die om zijn steun vragen. De mensen moeten hem ook willen bereiken...

TUUR : Dan moet hij maar een gsm kopen, dan is dat probleem opgelost. In deze tijd gaan ze er mee kakken en als ge er geen hebt, dan zijt ge een achterlijke.

POL : Ik bedoel: met Hem praten, bijvoorbeeld door een gebed.

TUUR : Gij kent ons Heer precies goed, zijt gij zijn manager?

POL : Min of meer. (*lacht*)

TUUR : Dju jong, zijt gij een pastoor? Gij kunt goed klappen.

POL : Dat zegt mijn wederhelft ook.

TUUR : Ha, ge zijt een moderne pastoor. Ge hebt een lief...

POL : Nee, dat...

TUUR : Maar jongen toch, dat moet toch kunnen. Als jonge mens kunt ge toch niet altijd tegen uw nachttafeltje zeveren!

POL : (*lacht*) Ik heb een vrouw, maar ik ben geen pastoor, ik onderwijs godsdienst.

TUUR : 't Is toch niet waar! Dat zal ook niet gemakkelijk zijn in deze tijd. Is er nog één snotjong die gelooft in 't Aards Paradijs, Adam en Eva en die appel, en heel dat scheppingsverhaal en die zee die open en toe gaat, ah 't is precies gelijk als een glazen deur in de Sarma. Nee Pol, gij hebt moed, jongen.

POL : Zo moet ge dat ook niet zien, hé Tuur. De tijden zijn veranderd, maar ge hebt gelijk: de mensen willen meer en meer eerst zien om iets te geloven.

TUUR : En is dat zo verkeerd?

POL : Nee, dat is niet echt verkeerd. Echt blijven geloven is niet zo simpel, zeker niet in deze tijd.

TUUR : Ge neemt mij de woorden uit de mond, vroeger was dat anders. Toen schotelde men ons van alles voor om ons bang te maken, zelfs bij een poppenkast scheten we in ons broek. Maar nu... nu hebben die van de poppenkast zelfs schrik als er zo'n bende snotters voor hen komt zitten. In elk geval, geloven of niet geloven, ik zal niet veel vis moeten verdelen als dat hier zo blijft, hoogstens een stukje brood.

POL : Wie geeft wat hij heeft...

TUUR : Aan de belastingen zeker. Verdomme dingske, ge hebt gelijk en ge kunt goed preken... wat is 't? Een kommetje koffie?

POL : (*aarzelt*) Tja, als ik niet stoor?

TUUR : Storen... maar jongen toch, is er nu iets gezelligers dan met twee een kopje koffie drinken? Kom, zet u bij mij. *(duikt in zijn visbak)* En nu nog iets vinden waar ik voor u koffie in kan schenken hé. Hier zie, mijn potje van de pieren. *(lacht, Pol schrikt)* 't Is maar om te lachen, hé jongen. *(neemt thermos)* Hier heb ik een potje van yoghurt. Ons Jeanne houdt die altijd voor mij bij, voor als ik eens bezoek krijg. *(schenkt koffie in)* Eigenlijk zit ik hier niet om te vissen, zulle Pol, ik voel mij hier gewoon goed en af en toe passeert er toch nog eens een interessante gast waar ik eens een klap mee kan doen. Want dat is tegenwoordig zonde hé, ze willen en ze kunnen niet meer klappen. Ik denk dat ze geen speeksel meer hebben. Neen, 't is tegenwoordig ieder voor zich.

POL : En God voor ons allen!

TUUR : Dju Pol, daar zijt ge er weer mee, gij hebt het goed zitten, hé!

POL : Dat is mijn geloof en het is mijn job.

TUUR : Gij hebt het goed voor, zo'n mannen zoals gij zouden er meer moeten zijn.

POL : Ge moet ze niet allemaal over dezelfde kam scheren, hé Tuur, er zijn er nog andere ook.

TUUR : 't Is de televisie, jongen.

POL : Dat natuurlijk ook, maar ze worden dikwijls aan hun lot over gelaten. Het zijn meer en meer sleutelkinderen. Vader en moeder aan 't werk...

TUUR : ... en de kinderen op de straat. 't Is al geld dat telt. Ze hebben voor zichzelf en hun gezin een strop gemaakt: een sjiek huis, twee auto's, taks van hier en belasting van daar. Ze eten een boterham met smeerkaas en er is rosbeef voor de kat.

POL : *(lacht)* Tuur toch!

TUUR : En dan die metteko's, die ministers denken dat ge een koe kunt blijven melken, ook als ge ze geen gras geeft. Weet ge nog Pol, die slogan van jaren en jaren geleden: het einde van de tunnel is in zicht. Ja zeker, een tunnel in de grond. Ze zijn ons in de grond aan 't boren. En dan die metteko van een minister in den tijd: "onze gids met ervaring". Wie had er verdomme gedacht dat we op een mesthoop zouden uitkomen? En nu de deze, Piet Konijn, die bakt er ook weinig van.

POL : Maakt u niet druk Tuur, geniet van alles wat ge gratis krijgt: de zon, de bloemen, de bomen en de vogels. (*kijkt naar boven*) Kijk dat vliegtuig, 't is net een zilveren vogel.

TUUR : (*kijkt naar boven*) Maar dat is een vogel ja, dat is een zilverreiger!

POL : Op zo'n, hoogte en aan zo'n snelheid! Allé Tuur, kom nu! Tiens, hij gaat precies landen!

TUUR : (*lacht*) Ha ja zie, hij komt naar ons! Zie zie, hij gaat landen, 't is een watervliegtuig!

POL : God Tuur, ge hebt gelijk, 't is een reiger!

TUUR : Een zilveren vogel!

POL : We hebben dus alle twee een beetje gelijk.

TUUR : Allé vooruit, 't is goed. Laat hem maar doen, in volle vrijheid in de lucht zweven, hier en daar een visje meepikken en op tijd een dutje doen. Meer moet hij zich niet aantrekken.

POL : Gij zijt precies het werken wat moe, hé Tuur.

TUUR : Moe?! Meer dan moe! Binnenkort kan ik misschien met brugpensioen, als die pezewevers nog willen bijpassen hé, ik zal nogal lopen. Ge zult mij niet kunnen bijhouden, zulle Pol. Awel hé, als onderwijzer kunt ge d'er misschien niet over meeklappen maar er is niet veel meer weggelegd voor een werkman. Ze persen u uit tot dat ge geen greintje zweet meer in uw lijf hebt. Ze pakken u bij uw strot, ze doen u stikken! (*protest*) Maar niet met de deze, zulle! Als het toch wat te veel wordt, dan stamp ik tegen de knoppetjes en dan ligt dat spel voor een tijdje stil. En hoort dan die bazekes maar permitteren en zagen en klagen... maar in plaats van zelf eens iets te doen liggen ze aan hun stylo te sabbelen! Een grote pré, poten gelijk een krokodil en zo'n bakkes. Maar gezond verstand? Niks! Als dat verdeeld werd, dan stonden ze op de laatste rij. En uwe god, hé Pol, die verdeelde dat.

POL : Onze God!

TUUR : Awel ja, bij god, nog wat koffie?

POL : Wel heu...

TUUR : Of moet ge verder met uw stijve bil? 't Zou spijtig zijn hé, 't is nu juist gezellig...

POL : Och kom, er wacht toch niemand op mij.

TUUR : Uw lief ook niet?

POL : Mijn vrouw!

TUUR : Allé dan, uw madame!

POL : Ze werkt bij 't OCMW.

TUUR : Als verpleegster?

POL : Neen, als bejaardenhelpster. Ze helpt bij alle huishoudelijk werk..

TUUR : Dat is schoon hé, de mensen helpen.

POL : Tja, ze wordt er toch voor betaald, hé Tuur.

TUUR : Dat zou er nog aan mankeren, hé maatje. Voor niks gaat de zon op.

POL : Maar met volle overgave!

TUUR : Die zon?! Dat zou ik geloven.

POL : Ik bedoel...

TUUR : Ik versta u, jongen. Weet ge, ik zal u eens iets vertellen. Er zat eens een vader met zijn kind op een bank en met zijn tweetjes zaten ze naar de ondergaande zon te turen. Als die zon helemaal in 't water verdwenen was, keek die kleine vol verwondering naar zijn papa en weet ge wat die kleine zei? "Vake, doe dat nog eens!" (*lacht*) Dat is schoon, hé jongen.

POL : Dat is héél schoon en het is ook zo!

TUUR : En als uw vrouwke haar job doet met volle overgave, dan is ze die centen dubbel en dik waard.

POL : Ik doe toch mijn hoed af voor die mensen die alles vrijwillig doen, gratis voor niets!

TUUR : Dat is allemaal goed en wel maar ge moet goed weten dat ze, voordat ze iets vrijwillig kunnen doen, verplicht zijn om zelf hun nikkel af te draaien...

POL : Ge bedoelt...

TUUR : Ge moet toch een spray kunnen kopen, voor uw stijve billen. (*lacht*) Neenee, dat is zeldzaam maatje, zoveel worden er van die soort niet meer gemaakt. Meestal is 't van: "Eerst zaat in 't eigen bakje en dan pas kunt ge sparen voor een ander zijn frakje".

POL : Zaad?

TUUR : Ja, zaat! Centen slimmeke, centen!

